

Biblioteka Miejska w Łodzi.
Standardy, działania, wdrożenie nowych rozwiązań
w latach 2025- 2028

Bożena Orczykowska

luty 2025

Bożena Orczykowska

Biblioteka publiczna to miejsce szczególne w demokratycznym świecie. Przychodzimy tu, bo chcemy. Nikt nas do tego nie zmusza, nie wabi promocjami, nie wciąga w tryby komercji. Po co społeczeństwa podejmują trud tworzenia i utrzymania bibliotek? Powodów jest wiele. Aby krótko odpowiedzieć na to pytanie: po to aby się rozwijać; by każdy człowiek miał dostęp do wiedzy i dziedzictwa kulturowego; by mógł nie tylko brać, lecz także dawać. Właśnie po to musimy wspólnie tworzyć fizyczne i mentalne przestrzenie. **RAZEM.**

Kim jesteśmy?

58 filii działających na łódzkim rynku kulturalnym, blisko 300 zatrudnionych na koniec 2024 osób o wysokich kompetencjach, pracujących na rzecz mieszkańców w środowiskach lokalnych. To instytucja bardzo dynamiczna, zmieniająca się z roku na rok, bardzo czuła na wskazania barometru oczekiwań odbiorców oraz nowe wyzwania stawiane przed bibliotekami publicznymi w Polsce i Europie. Zmiany to przede wszystkim propozycje aranżacji wnętrz a także oferta kulturalna, edukacyjna i sposób myślenia o bibliotece. I transformacja roli biblioteki wyłamująca się z tradycyjnego schematu: zbiory*ochrona*ograniczone udostępnianie na nowy model: zbiory*zabawa/rozrywka* edukacja/integracja. W ciągu ostatnich 6 lat wyremontowano lub powołano do życia 25 filii, kolejne są w planach jeszcze w tym roku i latach następnych. Wypożyczenia zbiorów to wg danych na koniec 2024 roku **1 598 717** egzemplarzy, zarejestrowanych czytelników **149 996** i **1 065 655** odwiedzin. Za co nasi czytelnicy nas cenią i lubią? Przede wszystkim za atrakcyjny księgozbiór ze wszystkich dziedzin wiedzy i literatury pięknej, ofertę nowości książkowych z TOP list wydawniczych, dostęp do ebooków na 2 platformach: Legimi oraz Empik Go, dostęp do najnowocześniejszych technologii high-tech, spotkania autorskie, koncerty, pokazy filmowe, imprezy plenerowe, panele dyskusyjne poruszające aktualne zagadnienia społeczne i polityczne, rozmowy nawet na najtrudniejsze tematy, angażowanie się w obronę osób o innych przekonaniach i poglądach i tych zagrożonych w konfliktach wojennych, uczestniczenie w propagowaniu życia eko i dbałości o przyszłość naszej planety a także wspieranie samorządowych inicjatyw. Każda z filii ma swój sposób na zaistnienie w życiu społeczności lokalnej oraz współpracę z organizacjami samorządowymi, nieformalnymi grupami działania, społecznikami i stowarzyszeniami. Jesteśmy częścią tego miasta i chcemy tak być postrzegani jako instytucja, wszystkie nasze inicjatywy i propozycje to szybka reakcja na oczekiwania ze strony odbiorców. Jesteśmy wielką ZMIANĄ, ciągle gotowi na wyzwania, które podejmujemy wykorzystując wiedzę i profesjonalizm całego ZESPOŁU osób pracujących w Bibliotece. **PARTYCYPACJA** stała się częścią naszego dialogu z otoczeniem biblioteki.

Komunikacja w Zespole jest niezbędnym elementem skutecznego zarządzania. Ma usprawnić pracę, wzmocnić relacje, wspierać kreatywność, zwiększyć efektywność i pomóc w unikaniu konfliktów. Szybkie przekazywanie informacji ważnych dla Pracowników tak aby mogli zaplanować swoje działania powinno opierać się na szczerości, przyjaznej atmosferze i sprawnym rozwiązywaniu problemów. Informacyjne spotkania kadry zarządczej z kierownikami filii powinny się odbywać raz w kwartale, z pozostałymi działami przynajmniej raz na miesiąc, z uwzględnieniem sytuacji wyjątkowych wymagających szybszego kontaktu. Praca w Zespołach ponaddziałowych i ponad filialnych powinna odbywać się zgodnie z harmonogramem zaplanowanych działań. Bezpośredni kontakt i rozmowa z kadrą zarządzającą pomaga w zrozumieniu procesów bibliotecznych i organizacyjnych a także wspiera na co dzień pracownika w trudnych sytuacjach.

Kadra. Zespół pracowników Biblioteki Miejskiej w Łodzi liczył na koniec 2024 roku **293** zatrudnionych, w tym **215** osób w bezpośredniej obsłudze w filiach. I właśnie **ONI** to najważniejsze z wizerunkowego punktu widzenia osoby, mające ogromny wpływ na postrzeganie Biblioteki jako kulturotwórczej instytucji na mapie Łodzi. Pozytywnie odbierana współpraca ze środowiskiem zewnętrznym, partnerami na terenie osiedli determinuje późniejsze wybory przy staraniu się o środki

w np. głosowaniu nad Budżetem Obywatelskim. Oczywiście na sukces pracujemy **WSZYSCY** zarówno bibliotekarze w filiach jak i pozostała część Zespołu, która wspiera ich przy realizacji zamierzeń zawodowych, podpowiada rozwiązania i uczestniczy na co dzień w procesie tworzenia i realizacji oferty.

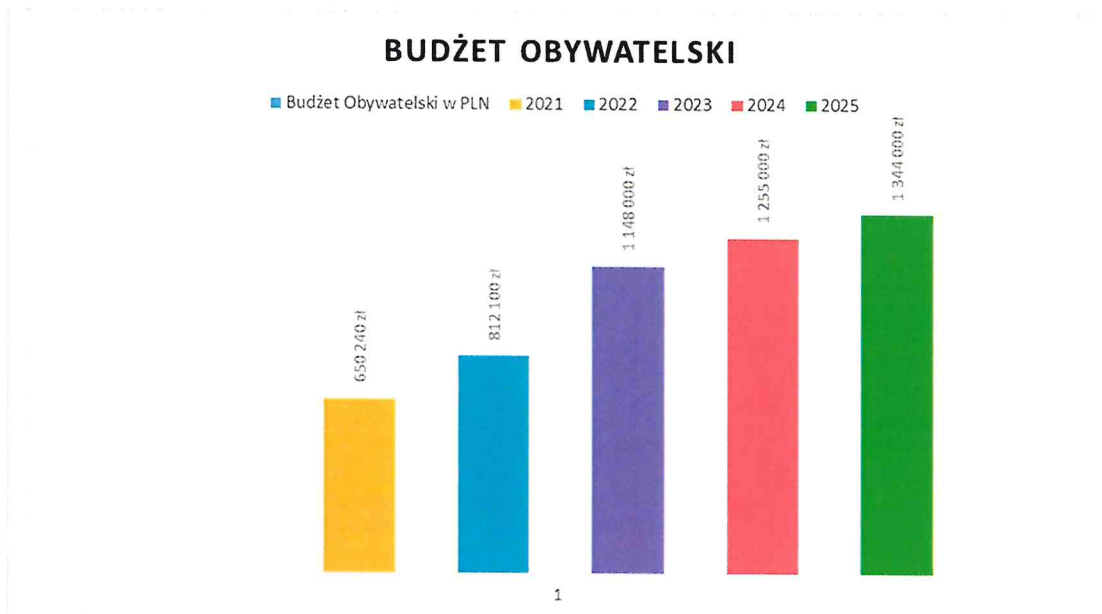
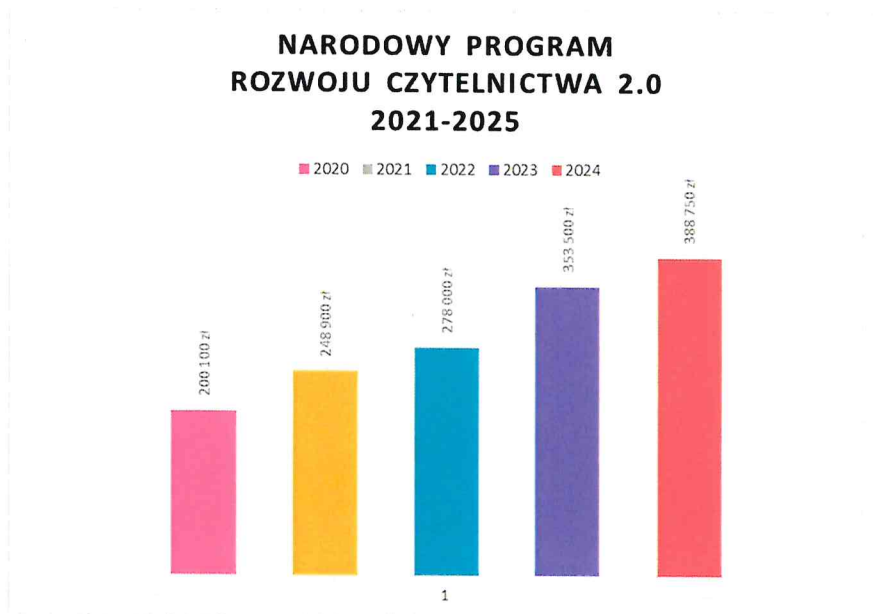
Jak zbudować dobry Zespół w Bibliotece? Aby realizować określone zadania i stawiać czoła wyzwaniom musimy zrezygnować z formuły grupy pracowników i stać się zgranym Zespołem. Proponuję aby kierownicy filii mieli bezpośredni wpływ na budowanie Zespołów pracowniczych w swoich placówkach a także w aktywny sposób uczestniczyli wraz z zarządem biblioteki w projektowaniu oraz proponowaniu usług dla naszych odbiorców. Modelem, który można wdrożyć na stałe w Bibliotece jest zapewnienie optymalnej obsady bibliotekarzy w filiach z uwzględnieniem infrastruktury lokalowej, osiągniętych wyników, potrzeb środowiska lokalnego i oferty usługowej. Dla filii dwuzmianowych, udostępniających zbiory również w sobotę (56 godzin w tygodniu) optymalny model zatrudnienia to minimum 5 osób, dla filii dwuzmianowych, bez sobót (50 godzin w tygodniu) to 4 osoby, a dla filii jednozmianowych (40 godzin) 2 osoby. Priorytetem jest zapewnienie obsługi 2-osobowej nawet w najmniejszych filiach ze względów bezpieczeństwa. Dla wszystkich placówek udostępniających zbiory opracowany został dokument: *Trudny klient. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia ze strony osób odwiedzających bibliotekę*. Wydział Prewencji KMP w Łodzi przeprowadzi w najbliższym czasie dla naszych bibliotekarzy szkolenia. Chciałabym także zaproponować wszystkim pracownikom, niezależnie od miejsca gdzie pracują pakiet szkoleń który będzie obejmował tematykę: *Praca z trudnym klientem, Jak radzić sobie ze stresem, Komunikacja interpersonalna, Skuteczna komunikacja w zespołach pracowniczych, Zarządzanie zmianą, Przeciwdziałanie mobbingowi w miejscu pracy*. Szkolenia, zaplanowane w latach 2025-2028, będą miały na celu podniesienie kompetencji zawodowych i kwalifikacji, w końcowym efekcie powinno się to przełożyć na efektywność pracy, poczucie bezpieczeństwa i rozwój Biblioteki. Dzięki nim chciałabym osiągnąć:

- Zmniejszenie rotacji pracowników
- Zwiększyć wiedzę i umiejętności Zespołu
- Przygotować Zespół do zmian
- Motywację i satysfakcję z pracy

Dobrym rozwiązaniem w procesie o którym wcześniej wspomniałam będzie wdrożenie procedur rekrutacji pracowników do bezpośredniej obsługi użytkowników. Nabór na stanowiska biblioteczne powinien być prowadzony przy udziale kierowników filii, którzy są liderami zespołów pracowniczych. Taki system jest gwarantem przemyślanej oferty usługowej, dobrych relacji w zespołach a także, dla osób biorących udział w rekrutacji, elementem zaprezentowania swoich kompetencji i świadomego zbudowania ścieżki kariery. Dla kierownika jest szansą na zbudowanie zespołu, efektywną pracę, wykreowanie celów dla zespołu zgodnie z oczekiwaniami środowiskowymi i z podjętymi zobowiązaniami. Zgrany Zespół to zapowiedź sukcesu, wspólne dążenie do celu i budowanie synergii z partnerami zewnętrznymi jest szczególnie cenne w przypadku pozyskiwania środków z Rad Osiedla, Spółdzielni Mieszkaniowych i w głosowaniu na Budżet Obywatelski.

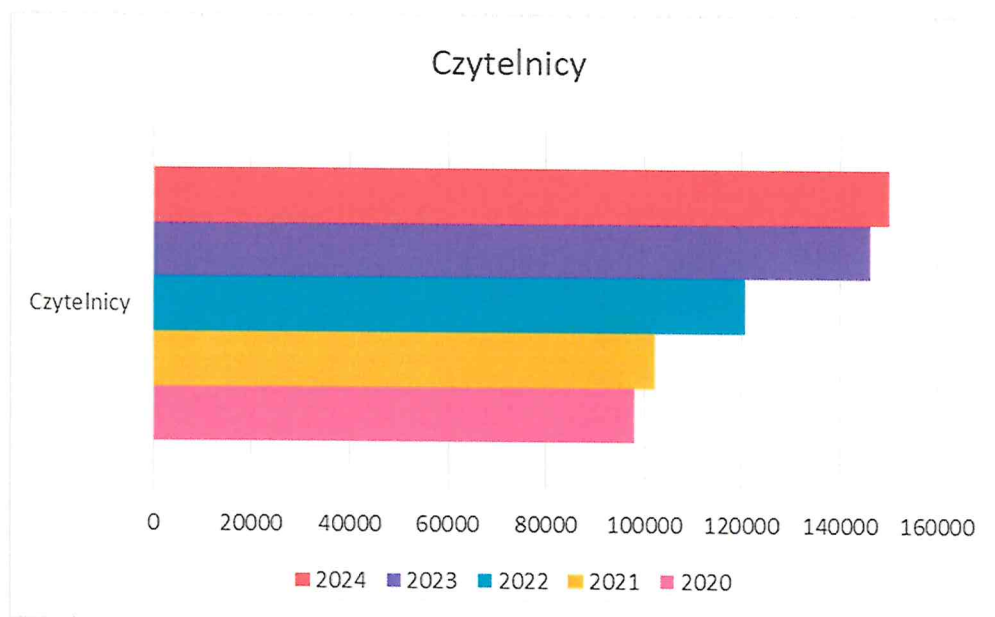
Budżet Obywatelski pozwolił nam rozwinąć nowe usługi, zakup nowości wydawniczych, ofertę kulturalną czy, jak w ostatnich latach, dostęp do e-booków oraz zabiegać o dodatkowe fundusze z rządowego programu **Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0** na lata 2021-2025. Zgodnie z założeniami programu NPRCz jego finansowanie przez MKiDN jest zdeterminowane deklaratywnością samorządów w rozwój rynku czytelniczego. Im większy wkład własny tym większa dotacja ministerialna. Od 2026 roku wchodzi nowe rozdział 3.0, 2026- 2030 z tego projektu, mam nadzieję, że jako wkład własny będą uwzględnione nowe usługi bibliotek, które można oszacować

pod względem finansowym. Na uporządkowanie czeka również rynek ofertowy ebooków z uwzględnieniem interesów bibliotek publicznych tak jak ma to miejsce w Niemczech. Wierzę w mądre decyzje uważne na zmiany zachodzące w bibliotekach publicznych. Właśnie rozpoczęły się konsultacje z bibliotekami na temat programu 3.0 na lata 2026-2030.

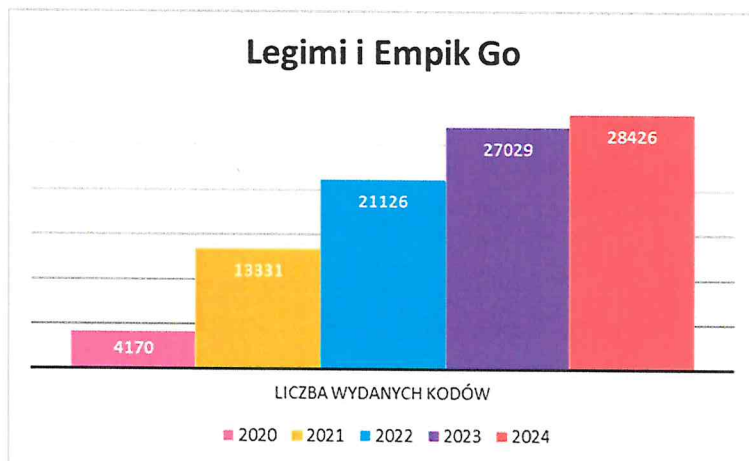
Czytelnicy zdiagnozowani i potencjalni w każdej grupie wiekowej i społecznej to obok Zespołu pracowniczego największa wartość Biblioteki. To dla nich kreujemy nowe usługi, ich zainteresowanie stawia przed nami nowe wyzwania i jeśli myślimy o naszej przyszłości jako instytucji kultury w Łodzi, są oni powodem i celem podejmowanych działań. **Czytelnicy wg wieku w naszej bibliotece na koniec 2024 roku: 25-44 lata 28,1 %, 60+ 22,7 %, 45-60 16,8 %, 6-12 lat 13,9 %, 13-15 lat 4,9%, 20-24 lata 4,6 %, 16-19 lat 4,6 %, do 5 lat 3,4 %.** Taka tendencja utrzymuje się od kilku lat. Biblioteka jest uważna, otwarta na zmiany i szybko reaguje na pojawiające się potrzeby. Właśnie tak było kiedy w naszych przestrzeniach pojawili się obywatele Ukrainy po wybuchu wojny z Rosją. Potrzeba integracji i narzędzia do jej realizacji pojawiły się w naszych filiach prawie natychmiast. Tacy też chcemy być przez najbliższe cztery lata. Świat, Europa się zmienia a my musimy z racji roli społecznej, którą pełnimy brać udział w tych zmianach. Profesjonalni, tolerancyjni, szanujący odrębność ale

nieobojętni. W komunikacji z czytelnikiem chcemy wykorzystać następujące elementy: strategia biblioteki*czytelna informacja o filiach*katalog on-line*layout strony www*media społecznościowe* gadżety reklamowe(koszulki, torby, długopisy itp.)* napisy informacyjne*piktogramy*informatory* zakładki*”przypominajki”.

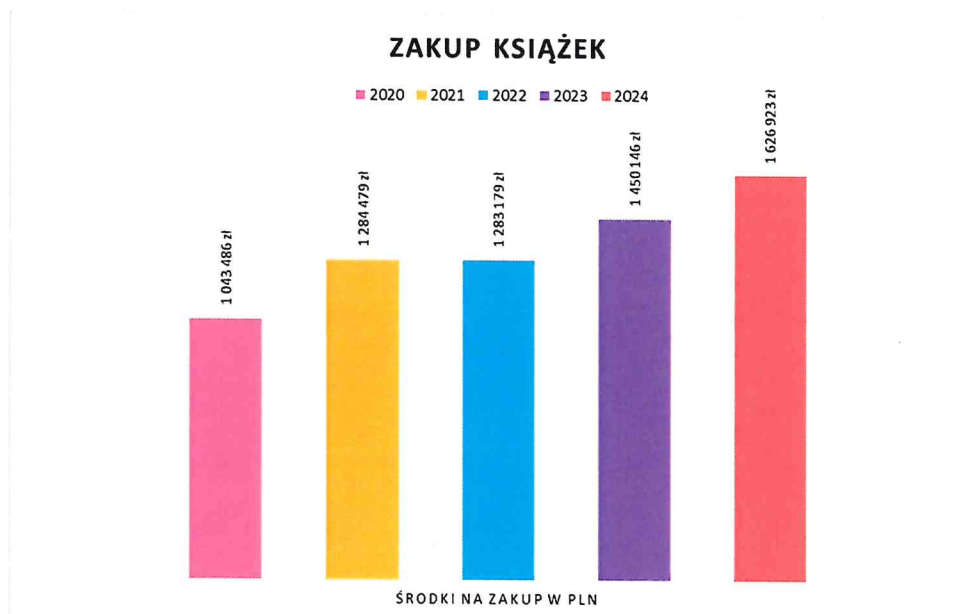
Zbiory, dostęp i wykorzystanie. Jedną z najważniejszych oprócz usług sfera działań Biblioteki zgodnie z jej Statutem. Dobór zbiorów, sposób ich prezentacji on line poprzez katalog OPAC pozwala naszym odbiorcom w sposób bezpośredni, bez ograniczeń czasowych zapoznać się z naszą ofertą, zarezerwować książkę (niezależnie od formy), grę, płytę, czasopismo, zamówić interesującą pozycję oraz zasugerować zakup tytułu, którego nie ma w naszych zbiorach. Jedną z najbardziej pożądaną usług dla naszych użytkowników jest dostęp do ebooków poprzez platformy: Legimi oraz Empik Go. Rosnąca popularność tej oferty skłoniła nas do wypracowania w 2025 roku nowej formuły dystrybucji kodów dostępu. Skorzystaliśmy przy jej konstruowaniu z doświadczeń innych bibliotek w Łodzi i w kraju. Na dzień dzisiejszy aby utrzymać jak najdłuższy czas jej dostępności, wydawanie kodów będzie miało miejsce tylko w bibliotece; skłoni to również zainteresowanych tą ofertą biblioteki do osobistej wizyty i poznanie innych propozycji danej filii. Musimy przetestować różne rozwiązania, mając również na względzie bardzo ważny aspekt: usługa dostępu do ebooków to efekt aktywnego udziału mieszkańców Łodzi w głosowaniu nad Budżetem Obywatelskim i to oni przede wszystkim powinni z tej usługi korzystać. Tradycyjne zbiory w postaci książek czarnodrukowych stanowią największy segment zainteresowań odbiorców, zadbanie aby mieli oni kontakt z nowościami wydawniczymi jest pierwszym krokiem do osiągnięcia świetnych wyników czytelnictwa. Księgozbiór tradycyjny, aby był dla czytelnika atrakcyjny musi być pełen nowości, aktualny i pożądan. Należy zatem zadbać aby zabiegi selekcyjne i odbudowa księgozbioru przyniosły oczekiwaną wartość w postaci potrzeby przeczytania danej lektury. Selekcja czyli dbałość o jakość zbiorów oraz ich kształtowanie poprzez celowe zakupy jest priorytetem każdego roku zarówno dla bibliotekarzy jak i dla Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów. Duża część zbiorów filii szczególnie w mniejszych środowiskach lokalnych to dary od czytelników. Prowadzenie wraz z Biblioteką Składową polityki strategii uzupełniania księgozbiorów i wymiany książek pomiędzy placówkami przynosi dobre efekty i daje szansę na planową gospodarkę darami. Pozwala również na prowadzenie projektu „uwalniania książek”, czyli dla tych które już zostają poddane selekcji i wycofane z księgozbioru Biblioteka Składowa szuka nowego miejsca do dalszego funkcjonowania na rynku wypożyczania książek. Prowadzony na bieżąco katalog elektroniczny pozwala na sprawne przeglądanie zasobów(7 934 wejścia w 2024 roku) i zamawianie

książek spośród 16 177 rekordów z opisami. Propozycją aby usprawnić system przepływu książek pomiędzy filiami, szczególnie tych pochodzących z darów od czytelników, będzie stworzenie **Banku książek**. Przyjmowane przez filie dary zostaną przekazane do Biblioteki Składowej i po zaprezentowaniu ich on line, wystawione do dalszej dystrybucji. Biblioteka Składowa w najbliższym czasie (w 2025 roku) zmieni swoją lokalizację, zostanie przeniesiona na Bojowników Getta Warszawskiego 7, do lokalu o wyższym standardzie, w dobrym ciągu komunikacyjnym i podjazdem do transportu książek.

Polityka gromadzenia zbiorów

Jesteśmy uniwersalną biblioteką publiczną, dorośli czytelnicy stanowią większość ogółu korzystających, nasz księgozbiór to w głównej mierze literatura piękna. Wskaźnik zakupu na 100 mieszkańców wyniósł w 2024 roku **9,18** woluminów i wzrósł w stosunku do roku 2023 o 1,09 wskaźnika. Źródła finansowania zakupów zbiorów to środki z Budżetu Obywatelskiego, Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 2021-2025, Rad Osiedla oraz dotacji organizatora.

Kontrola księgozbioru. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 29 października 2008 roku w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych nakazuje

prorowadzenie skontrów w bibliotece naszego typu co 5 lat oraz w każdym przypadku zmiany kierownika filii. W 2025 roku skontra obejmą zbiory:

- Filia nr 2, ul. Łagiewnicka 118
- Secesja Zachodnia 76
- Filia nr 12, Zachodnia 12
- Filia nr 16, ul. Motylowa 13
- Filia nr 18, ul. Wodnika 7 (w trakcie)
- Miejscówka, ul. Tomaszewicza 2
- Filia nr 72, ul. Kadłubka 40
- Biblioteka Rudzka, ul. Ujście 4
- Biblioteka Dygresja, ul. Rewolucji 1905 roku 84

Działalność informacyjna prowadzona jest w oparciu o zbiory i dostępy własne oraz w kooperacji z Biblioteką Uniwersytetu Łódzkiego czy Biblioteką Narodową. W obszarze działań własnych dobrym posunięciem było włączenie księgozbiorów podręcznych do księgozbiorów podstawowych i rezygnacja z udostępniania prezencyjnego. Taki proces wymusiła statystyka i niechęć czytelników do pracy z książką w czytelnich, które prawie całkowicie zniknęły z przestrzeni naszych filii. Atrakcyjny stał się dostęp do treści cyfrowych. Taki oferujemy w Memo: Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego i Repozytorium, ACADEMICA z bezpłatnym dostępem do 3 790 795 publikacji cyfrowych ze wszystkich dziedzin wiedzy, objętych ochroną prawa autorskiego czy w Bibliotece TUVIM i w Bibliotece Gdańskiej. Secesja, przy ul. Zachodniej 76 posiada czytelnię z prawdziwego zdarzenia, jedyną w naszych zasobach lokalowych i oferuje księgozbiór wokół tematyki historii miasta Łodzi, architektury, urbanistyki, planowania i krajobrazu miast i szeroko pojętej historii sztuki, designu, sztuki użytkowej. Cenne publikacje udostępniane są tylko na miejscu.

Program obsługi zbiorów i czytelników

W ramach podpisanej 7 grudnia 2021 roku Umowy z Biblioteką Narodową, której efektem jest budowa ogólnokrajowej sieci bibliotecznej poprzez zintegrowany system zarządzania zasobami bibliotek i zgodnie z ustalonym harmonogramem od września 2025 roku w Bibliotece Miejskiej w Łodzi zostanie wdrożony program Alma wraz z wyszukiwarką Primo. Umowa ma być zrealizowana do 31 grudnia 2025 roku. Alma pracuje w środowisku chmurowym SaaS (Software as a Service), dostępnym z poziomu przeglądarki internetowej na dowolnym urządzeniu. Jej atutem jako zintegrowanego systemu zarządzania zasobami bibliotek jest możliwość współkatalogowania w czasie rzeczywistym w jednym systemie informatycznym, wykorzystującym Deskryptory Biblioteki Narodowej oraz zwiększenie dostępności zbiorów dla czytelników poprzez wzrost liczby bibliotek z dostępem do katalogu on-line. Wdrożenie systemu dla wszystkich bibliotek biorących udział w projekcie zwiększa możliwości przeszukiwania katalogów ponad 130 bibliotek różnego typu. Zasób Połączonych Katalogów BN liczy obecnie ponad 43 mln. jednostek. Czeka nas w tym roku ogromny wysiłek, musimy przygotować bazy (zbiorów i czytelników) do konwersji, przeszkolić wszystkich bibliotekarzy pracujących w bezpośredniej obsłudze czytelnika, pracowników Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów oraz przygotować wdrożenie peryferyjnych modułów: płatności w systemie, korzystania z Szuflandii i aplikacji mobilnej CampusM. Harmonogram wdrożenia wymaga zaplanowania zakupów zbiorów w 2025 roku oraz ustalenia czasu zamknięcia filii na możliwe krótki czas tak aby czytelnicy nie odczuli dyskomfortu w korzystaniu z wypożyczania. Ważnym elementem komunikacji zmian z czytelnikiem będzie nowa odsłona naszej strony internetowej i uruchomienie przyjaznego komunikacyjnie interfejsu.

Działania kulturalne i edukacyjne

W 2024 roku zrealizowaliśmy 6 projektów dofinansowanych ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego: Ludowe podwórka z przytupem!, Inaczej byłoby to szare, nijakie, PoCZUCIE sztuki, Biblioteka dla Wszystkich. Nowa przygoda, Lato Wolności, Tęczowy Czerwiec. Projekt Sezon na Bibliobranie został sfinansowany z programu grantowego UMŁ. Prawie wszystkie nasze filie uczestniczą w realizacji ministerialnych projektów, które mają na celu budowanie wokół biblioteki lokalnej społeczności i tożsamości oraz aktywizację mieszkańców. Co roku do końca listopada składamy wnioski zgodnie z harmonogramem zaproponowanym przez MKiDN dbając o to aby na bazie projektów budować koalicję filii i wspólne działania na rzecz środowiska. Mimo iż propozycje skierowane są do konkretnego odbiorcy z nacechowaniem miejsca efekty ich działań przekładają się na markę Biblioteki Miejskiej w Łodzi. Na 2025 rok przygotowaliśmy 9 wniosków do MKiDN, rozstrzygnięcie powinno nastąpić w marcu 2025:

- **Infrastruktura kultury – projekt dwuletni.** Projekt: Główna siedziba Biblioteki Miejskiej w Łodzi - przebudowa i modernizacja (etap 3). Kwota wnioskowana: 1 246 000,00 zł (podzielona na lata 2025 i na 2026). Wkład własny: 2 700 000 zł (kwota podzielona na lata 2025 i na 2026)
- **Partnerstwo dla książki.** Projekt: Miasto - medium - książkowe podróże po Łodzi. Realizacja: Biblioteka Retro, Biblioteka Secesja i F. 16, przy ul. Motylowej 13
- **Partnerstwo dla książki.** Projekt: Czy można żyć bez powietrza? - twórczość jako ważne narzędzie emancypacji. Realizacja: Biblioteka Wolność, Biblioteka Rozgrywka, Biblioteka Otwarta
- **Kultura dostępna.** Projekt: UWAGA! KRYZYS! Od chaosu do rozwoju!. Realizacja: Biblioteka Tatarak, Biblioteka Ferment, Biblioteka Tuvim, Teoteka
- **Kultura ludowa i tradycyjna.** Projekt: Przyszła znikąd - fenomen śmierci - pomiędzy tradycją a teraźniejszością. Realizacja: Biblioteka Tuvim, Biblioteka Wolność, Biblioteka Otwarta i Biblioteka Rozgrywka
- **Kultura ludowa i tradycyjna.** Projekt: Radogoszcz – wiejskie początki miejskiego osiedla. Realizacja: F.10 przy ul. 11 listopada 79, F. 16 przy ul Motylowej 13, F.18 przy ul. Wodnika 7
- **Edukacja kulturalna.** Projekt: Czytam otoczenie jak najlepszą powieść. Realizacja: Biblioteka Secesja
- **Muzyka.** Projekt: Liście i korzenie. Realizacja: Biblioteka Secesja i Biblioteka Tuvim
- **Promocja czytelnictwa.** Projekt: ŁÓDŹ BOOK LIVE. Realizacja: Memo, Biblioteka Tuvim, Biblioteka Wolność, Biblioteka secesja, Biblioteka Otwarta, Biblioteka Odyseja, Biblioteka Gdańska.

Możliwości pozyskiwania środków poszukujemy w różnych dostępnych projektach krajowych i międzynarodowych w miarę ich pojawiania się na rynku kultury i edukacji pozaszkolnej. W latach 2025 i 2026 jest realizowany projekt z Funduszy europejskich ERASMUS+ przygotowany przez Zespół Memo pod nazwą **LIBRA.I. - Integracja sztucznej inteligencji w bibliotecznych szkoleniach z zakresu umiejętności korzystania z mediów** Organizatorem projektu jest Goethe-Institut e.V z Monachium a Biblioteka Miejska w Łodzi jednym z partnerów. Kolejnym projektem tym razem z udziałem funduszy norweskich jest kontynuacja **LOVE FOR GOOD (Emocje)**, liderem jest organizacja Love for Livres, realizuje go Biblioteka Otwarta.

W latach 2020-2023 Biblioteka Miejska w Łodzi realizowała projekt w ramach funduszy norweskich pod nazwą *Biblioteka dla każdego. Łódź, Gdynia, Kraków, Bergen - różne miasta, wspólna idea. Zwiększenie dostępu do kultury - modelowe rozwiązania polskie i norweskie.* Partnerami w projekcie

były: Miejska Biblioteka Publiczna w Gdyni, Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie oraz Bergen Offentlige Bibliotek. Planujemy w kolejnych latach 2026-2028 poczynić starania o środki norweskie w obszarze projektów „miękkich” aby nasi bibliotekarze mieli szansę na uczestniczenie w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, które podniosą ich kompetencje zawodowe i w efekcie pozwolą zaimplementować w naszych placówkach nowoczesne standardy zarządzania zespołami pracowniczymi i budowanie nowej oferty dla użytkowników z udziałem partnerów zewnętrznych.

Projekty wewnętrzne zaplanowane przez nasz Dział Promocji i Marketingu oraz filie są wynikiem sygnałów od środowisk skupionych wokół bibliotek. Tak było w przypadku wakacyjnych zajęć plenerowych proponowanych od 2023 roku, które pozwoliły nam otworzyć się na nową przestrzeń, tym razem poza wnętrzem biblioteki i wnikać w życie lokalnej społeczności. Odbiór tego typu propozycji jest na tyle dobry, że planujemy je kontynuować w kolejnych latach. To bardzo ważne jeśli chcemy podtrzymać relacje bazując na niestandardowych rozwiązaniach i szukając miejsca do wspólnych spotkań i działań. Lato sprzyja takim inicjatywom. W porze jesiennej i zimowej będziemy proponować spotkania z topowymi autorami z list nowości wydawniczych, ciekawymi osobami parającymi się w swoim życiu zawodowym piórem, mnóstwo warsztatów oraz formuł dyskusji nad literaturą, architekturą, polityką, sprawami społecznymi, mniejszościowymi czy ekologią. W wybranych miejscach np. w Porcie Lotniczym chcielibyśmy w 2025 roku stworzyć przestrzeń bookcrossingową. Nasza idee fix to bycie częścią świata zewnętrznego, wyjście poza mury mentalnej, schematycznej biblioteki i uczestniczenie w życiu naszych użytkowników na zasadzie otwartego projektu. Jesteśmy czuli na sygnały zwrotne i zwolennikami partycypacyjnego tworzenia oferty a nie tylko oczekiwania na odbiór naszych propozycji. W filiach BMŁ działają Koła Brydżowe, Kluby DKK, Koła Miłośników Książek, Koła Szachowe, Koło Warhamer, Koło Działkowców, Grupa Poetycka Motyl, Krąg Młodych Dorosłych, Szkoła w chmurze, Partnerstwo dla Śródmieścia, Klub Edukacji Domowej, Koło Łódzkich Poetów. W 2024 roku we wszystkich naszych eventach wzięło udział **130 335** odbiorców. Wspólnie z partnerami możemy zrobić więcej, w bardziej atrakcyjnej formule i dotrzeć do szerszej grupy odbiorców. Chcielibyśmy włączyć w te działania Seniorów, pracujemy nad modelem wolontariatu senioralnego, który w założeniu ma stworzyć pomost międzypokoleniowy pomiędzy doświadczeniem a potrzebą wiedzy ze strony osób młodych oraz promować ideę solidarności. Będzie to projekt pilotażowy uruchomiony jesienią 2025 roku i realizowany w wybranych filiach z dobrze opracowaną propozycją usług i we współpracy z klubami seniorów. **Srebrny wolontariat** ma jeszcze inny bardzo ważny aspekt: ma wspierać społeczność lokalną i przeciwdziałać wykluczeniu z niej Seniorów. Taka współpraca to dla Biblioteki same korzyści:

- Nowa usługa w przestrzeni biblioteki
- Integracja międzypokoleniowa
- Aktywizacja różnych grup wiekowych i społecznych
- Poprawa jakości oferty bibliotecznej
- Zagospodarowanie nowych obszarów aktywności społecznej
- Szansa na współpracę z Miejską Radą Seniorów w Łodzi i Klubami Seniorów

Na wdrożenie czeka projekt **Biblioart** jako nowa usługa mająca na celu edukację przez sztukę, promocję sztuki i łódzkich twórców. Ważną osobą w tym projekcie będzie fotograf Paweł Augustyniak. Realizacja projektu będzie obejmować prezentację w przestrzeni Biblioteki Tuvim dzieł artystów związanych z Łodzią, zbiorów obrazów i plakatów będących w posiadaniu Biblioteki Miejskiej w Łodzi oraz ich wypożyczanie zarejestrowanym użytkownikom biblioteki

Współpraca z partnerami zewnętrznymi

Zespół Biblioteki zbudował markę, która na rynku kultury zarówno w Łodzi jak i w Polsce ma świetną renomę. Jesteśmy też pożądanym partnerem do realizacji projektów czy współorganizowania konferencji. Nasi partnerzy to Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Narodowe Centrum Kultury, Biblioteka Narodowa, Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Uniwersytet Łódzki, Centrum Opus, Teatr Pinokio, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Łódzka Organizacja Turystyczna, Biblioteka Wojewódzka im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, Muzeum Tradycji Niepodległościowej, Muzeum Miasta Łodzi, Archiwum Państwowe, Orientarium, Fundacja Liberté, Centrum Dialogu, Łódzki Agregat Twórczy czy kolejne edycje Łódzkich Senioraliów. W latach 2022- 2025 wspólnie z Uniwersytetem Łódzkim wydajemy monografię Łodzi: Łódź poprzez wieki: historia miasta. W 2023 roku ukazał się tom I i II, w 2024: tom III i IV, w połowie 2025 ukaże się tom V. Partnerami przy jego wydaniu było Archiwum Państwowe w Łodzi, Muzeum Miasta Łodzi, Muzeum Tradycji Niepodległościowej i przede wszystkim Miasto Łódź. Publikacja ukazała się z okazji 600-lecia nadania Łodzi praw miejskich przez Władysława Jagiełłę 29 lipca 1423 roku i była wyjątkową oprawą do świętowania jubileuszu. Wszystkie tomy, które się dotychczas ukazały trafiły do naszych filii i są dostępne dla czytelników. Razem z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz organizacją Save the Children International realizowaliśmy wspólnie w 2024 roku i w I kwartale 2025 projekt *Biblioteka dla wszystkich, Moje miejsce w bibliotece*. Jego założeniem były wspólne działania młodzieży z Polski i Ukrainy, która z pracownikami BMwŁ zaaranżowała przestrzeń do spędzania czasu i rozwijania pasji w Bibliotece Miejscówka i w Rozgrywce. 6 czerwca 2024 roku w MeMo miała miejsce konferencja zorganizowana razem z Narodowym Centrum Kultury i Biblioteką Narodową podsumowująca projekt „Blisko” który miał na celu podniesienie kompetencji pracowników bibliotek i aktywizację społeczności lokalnej. Przemiana łódzkich bibliotek jest wzorem dla całej Polski.

Współpraca z Biblioteką Narodową. 10 i 11 października 2024 roku Biblioteka Miejska w Łodzi wraz z Biblioteką Narodową była po raz kolejny organizatorem ogólnopolskiej konferencji *Porozmawiamy o bibliotekach. Praktyczne aspekty zarządzania strategicznego w bibliotekach*. Podczas dwóch dni uczestnicy mieli okazję posłuchać i poradzić się ekspertów w obszarze najnowszych wyzwań stojących przed bibliotekami. W kolejnych latach planujemy spotkania w formule konferencji z przedstawicielami bibliotek w Polsce o tematyce: *Sztuczna inteligencja i jej wykorzystanie w bibliotece, Dostęp do e-booków: usługa czy zbiory?, Budowanie przestrzeni w bibliotece: kreacja czy konieczność?, Osoby o specjalnych potrzebach w bibliotece publicznej*.

Współpraca z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach obowiązkowego przekazywania informacji dotyczących użyczeń egzemplarzy utworów wyrażonych słowem, powstałych lub opublikowanych w języku polskim w formie drukowanej, w danym roku kalendarzowym, w celu ustalenia podstawy do obliczenia wartości wynagrodzenia za użyczenie. Weszliśmy do systemu od 1 stycznia 2025 roku zgodnie z Rozporządzeniem MKiDN z dnia 24 grudnia 2024 roku i nasze pierwsze podsumowanie (160 613 egz.) będzie dotyczyło roku 2024. Tantiemy będą wypłacane z Funduszu Promocji Kultury w systemie: 25% całej puli przypada wydawcom, 75% twórcom, tłumacze na język polski otrzymują 30% kwoty, jaka będzie przysługiwać autorem utworów oryginalnych w języku polskim. Co roku również jako samorządowa instytucja kultury jesteśmy beneficjentami ministerialnych programów.

Współpraca ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich. W 2025 roku Biblioteka Miejska w Łodzi będzie gościła 17 edycję Forum Młodych Bibliotekarzy. To jedyne w swoim rodzaju wydarzenie branżowe, skierowane do młodych osób, które chcą aktywnie działać na rzecz kultury w Polsce,

wprowadzając do niej świeże pomysły oraz nowoczesne spojrzenie na świat. W dniach 11-12 września 2025 roku odbędzie się ono pod hasłem *Biblioteki tkają przyszłość*, autorką pomysłu jest Barbara Zimoch-Buczowska z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Łodzi.

Współpraca z Łódzką Organizacją Turystyczną. Realizacja projektu pod nazwą Karta Łódzianina i włączenie wybranych filii Biblioteki Miejskiej w Łodzi (18) do obsługi karty. Ideałem byłoby, wzorem innych miast w Polsce, połączenie naszej Fiszki z Kartą Łódzianina aby wspólnie promować kulturalne usługi w mieście. Po przejściu w 2025 roku na nowy program Alma, rozważymy możliwość takiej synergii aby ułatwić życie mieszkańcom Łodzi.

PL 2030 / Public Libraries 2030 realizacja projektu *Biblioteka Emocji*, wizyty studyjne dla uczestników przedsięwzięcia oraz przystosowanie przestrzeni biblioteki do nowych wyzwań i uczestnictwa w zmieniającym się świecie, podjęcie ważnych tematów z zakresu klimatu, ekologii oraz sfery mentalnej człowieka.

Uniwersytet Łódzki

Nawiązanie współpracy w 2025 roku nad zmianą charakteru i przeznaczenia Filii 42 przy ul. Lumumby 12, która mieści się w jednym z akademików. Nowa propozycja zbiorów z zachowaniem dotychczasowej funkcji oraz oferty kulturalnej. Coroczna współpraca w ramach przekazania eo.

Łódzkie Centrum Wielokulturowe współpraca na rzecz migrantów.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi współpraca w ramach podziału środków z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 3.0 na lata 2026-2030, organizacji w 2025 roku Forum Młodych Bibliotekarzy oraz w budowaniu Dyskusyjnych Klubów Książki.

Współpraca z Kołami Seniora. Przy F.58 na ul. Zakładowej 50 powstało z inicjatywy mieszkańców Osiedla Koło Seniora *Mole książkowe i bawełniane*. W Bibliotece Nad Wyraz, przy ul. Sienkiewicza 35 działa Koło Seniora *Bibliokre@tywni*. W 2024 roku zrealizowano w niej projekt „Tu i teraz! Łódź-miasto potwór”, jego efekty można było obejrzeć na wernisażu i wystawie w Teatrze Pinokio. W najbliższych latach chcemy razem pracować nad projektem *Srebrny wolontariat*.

Nasze filie nawiązują relacje partnerskie z instytucjami i stowarzyszeniami na terenie Łodzi mając na uwadze misję społeczną, która jest wektorem przy podejmowanych zadań. Oczywiście część z nich jest planowana długofalowo ale jesteśmy też otwarci na działania ad hoc. Takie pojawiają się kiedy nasi partnerzy zdobędą granty i chcą nawiązać współpracę, bardzo często taka inicjatywa wychodzi od szkół, przedszkoli, Ośrodków Socjoterapeutycznych, Ośrodków dla Dzieci Niewidomych i Niedowidzących, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Pomocy, Domów Opieki Społecznej, Domów Dziennego Pobytu, Ośrodków Szkolno-Wychowawczych. W ramach tego typu partnerstwa prowadzimy np. punkty biblioteczne w Areszcie Śledczym w Łodzi, przy ul. Smutnej, w II Domu Pomocy Społecznej, ul. Strzelców Kaniowskich 32, w Domu Dziennego Pobytu przy ul. 1-Maja 24/26, w Przedszkolu Miejskim nr 112, przy ul. Wileńskiej 20A oraz w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kosynierów Gdyńskich 20.

Gazeta łodz.pl, wydawana jest przez Bibliotekę Miejską w Łodzi od maja 2021 roku. Jako lokalne medium jest bardzo ważnym kanałem informacyjnym szczególnie oczekiwanym przez naszych czytelników. Dystrybucja poprzez min. punkty w naszych filiach prowokuje do częstych wizyt w bibliotece a efektem jest wzrost wskaźników czytelnictwa.

Osoba niepełnosprawna w Bibliotece Miejskiej w Łodzi

Analiza bazy lokalowej Biblioteki Miejskiej w Łodzi pozwala z optymizmem spojrzeć w przyszłość i daje nadzieję na przystosowanie wszystkich naszych filii tak aby były one dostępne dla osób ze specjalnymi potrzebami i zgodne z Łódzkim Standardem Dostępności. Oprócz barier architektonicznych dbamy o to aby inne niepełnosprawności nie były powodem omijania naszych bibliotek. Dla osób niedowidzących w Bibliotece Słówka, Bibliotece Gdańskiej oraz w Bibliotece Czterech Kultur znajdują się specjalne stanowiska komputerowe z klawiaturą z dużymi kontrastowymi napisami oraz z przyciskami przeznaczonymi do obsługi programów udźwiękowiających i powiększających z płaskim skanerem oraz programem do rozpoznawania pisma (OCR: Dolphin Supernova Screen Reader, Dolphin Supernova Magnifier). Biblioteka Ferment oferuje osobom niewidomym bądź słabo widzącym urządzenie autolektorskie POET Compact-CD, MeMo: 3 stanowiska komputerowe zaopatrzone w linijki braillovskie i drukarkę. W MeMo i w Secesji znajduje się system akustyczny TotuPoint ułatwiający poruszanie się w przestrzeni osobom niedowidzącym i niewidomym, w Secesji mamy schodofaz, pętlę indukcyjną, specjalny program komputerowy Dolphin, a cała przestrzeń biblioteki ma oznaczenie braillovskie. W Memo w ostatnim tygodniu lutego 2025 zainstalowano info-kiosk dla osób niedosłyszących. W Filii 10, przy ul. 11 listopada 79, Teotece, Kostce, F.28, przy ul. Zielonej 77, w Memo, Bibliotece Gdańskiej, Bibliotece Czterech Kultur, Bibliotece Otwartej, F. 56 przy ul. Sacharowa 63, F. 57, przy ul. Bartoka 27 dla osób z niepełnosprawnością wzroku dostępne są czytaki i czytniki książek elektronicznych. Strona internetowa Biblioteki Miejskiej w Łodzi jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością wzroku oraz tych, które potrzebują informacji w języku innym niż nasz urzędowy: indeks wyszukiwaczy w google tłumacz rozwiązuje natychmiast problem językowy. Deklaracja dostępności znajduje się na naszej stronie i jest aktualizowana co roku. Wiele z naszych filii dostarcza do domu książki osobom chorym i niepełnosprawnym.

Strategia Rozwoju Miasta Łodzi 2030+

Biblioteka Miejska w Łodzi funkcjonuje na łódzkim rynku kultury w obecnym kształcie od 2018 roku z jasnym przesłaniem: **skonsolidowanie usług bibliotecznych na jednakowym, przemyślanym poziomie, z przejrzystą ofertą, w przyszłości w jednolitym obrandowaniu i w połączeniu z innymi podmiotami działającymi w sferze usług kulturalno- edukacyjnych.** Przynajmniej od 2022 roku staliśmy się jedną z ważniejszych atrakcji turystycznych dla osób odwiedzających Łódź weekendowo (MeMo, Secesja). Aktywnie włączamy się w politykę migracyjną, jesteśmy przyjaźni dla przybyszów z Ukrainy oraz dla osób, które wybrały Łódź jako miejsce do studiowania. Inwestycje w naszą infrastrukturę wpasowują się w politykę poprawy jakości życia mieszkańców, dostępności, niwelowania barier architektonicznych. Zapraszamy do prac nad rewitalizacją naszych placówek mieszkańców, stowarzyszenia, rady osiedla, spółdzielnie mieszkaniowe aby podobnie jak Łódź być **Biblioteką włączającą i angażującą.** Promujemy życie eko, przystąpiliśmy do procesu oszczędzania energii, dbamy o zmiany klimatyczne, jesteśmy zwolennikami tolerancji, równości i mądrego życia w dobrej relacji ze środowiskiem i we wspólnych działaniach.

Polityka Rozwoju Kultury 2030+

Biblioteka poprzez swoją dostępność: fizyczną i ekonomiczną jest najbardziej demokratyczną instytucją kultury. Działa na zasadzie homeostatu: obojętnie w jakim miejscu, osiedlu się znajdziemy możemy być pewni, że będzie tam jedna z filii Biblioteki Miejskiej w Łodzi, z dobrymi zbiorami, profesjonalnym Zespołem bibliotekarzy, otwarta przez przynajmniej 5 dni w tygodniu. To nasza siła obok inkluzywności i kreatywności. Proponowane przez nas usługi, są tworzone na zasadzie partycypacji: **potrzeba, projekt, realizacja.** I włączenie w ten proces środowiska lokalnego.

Wykorzystanie nowych technologii, wspólne przełamywanie barier, kontakt on line, rejestracja na wydarzenia i możliwość przeszukiwania oferty w dowolnym miejscu pobytu powoduje, że jesteśmy kulturalną agorą miasta: dostępni, złączeni z lokalnym środowiskiem i gotowi na zmiany.

Nowa jakość usług w Bibliotece Miejskiej w Łodzi

W 2022 roku oddaliśmy we władanie łodzian najnowocześniejszą bibliotekę w Polsce: **MeMo** przy ul. Moniuszki 5. Miejsce, które dzięki pracy całego Zespołu stało się symbolem połączenia zabytkowej architektury z technologią XXI wieku. Dobrze zaprojektowana przestrzeń, pełna detali architektonicznych i artefaktów, wyposażona w profesjonalny sprzęt multimedialny oraz wyjątkowy księgozbiór, kusi świetną ofertą i jest celem odwiedzin zainteresowanych osób z całej Polski. Warsztaty, koncerty, spotkania, seanse filmowe, dostęp do Akademiki i zasobów Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, Legowisko, możliwości nagrywania podcastów, rolek, przesłuchania płyt winylowych na gramofonie Oskar, udział w wirtualnych wyścigach samochodowych, lotach do wybranych miast na świecie czyni to miejsce wyjątkowym. Efektem działań Zespołu jest ponadnormatywna odwiedzalność, niespotykana w innych bibliotekach w kraju: średnio 1000 osób dziennie. Nie trzeba nic więcej dodawać.

W 2024 roku zysaliśmy kolejny powód do dumy, odrestaurowaną XIX- wieczną kamienicę przy ul. Zachodniej 76 **Secesję**. Zbiory z tematyki architektury, urbanistyki, piękne zabytkowe wnętrza z designerskimi „smaczkami” (fotel RM59 Romana Modzelewskiego) to tylko pretekst do dyskusji o historii Łodzi, spotkań autorskich i naukowych paneli. Do tego bogaty księgozbiór: ilustrowane albumy, naukowe i popularnonaukowe opracowania, reportaże, komiksy i inne teksty kultury, mające za swojego głównego bohatera miasto.

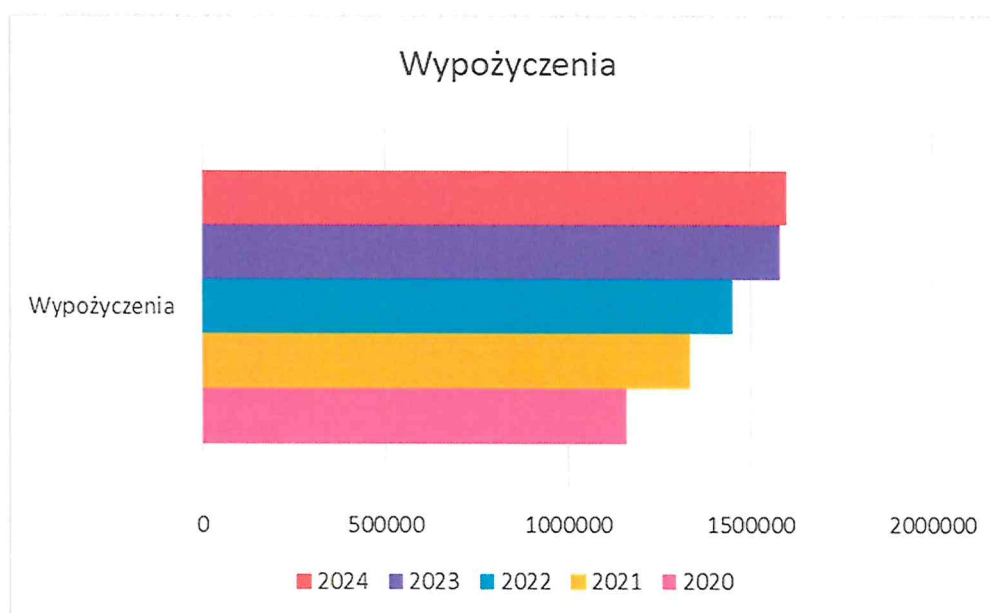
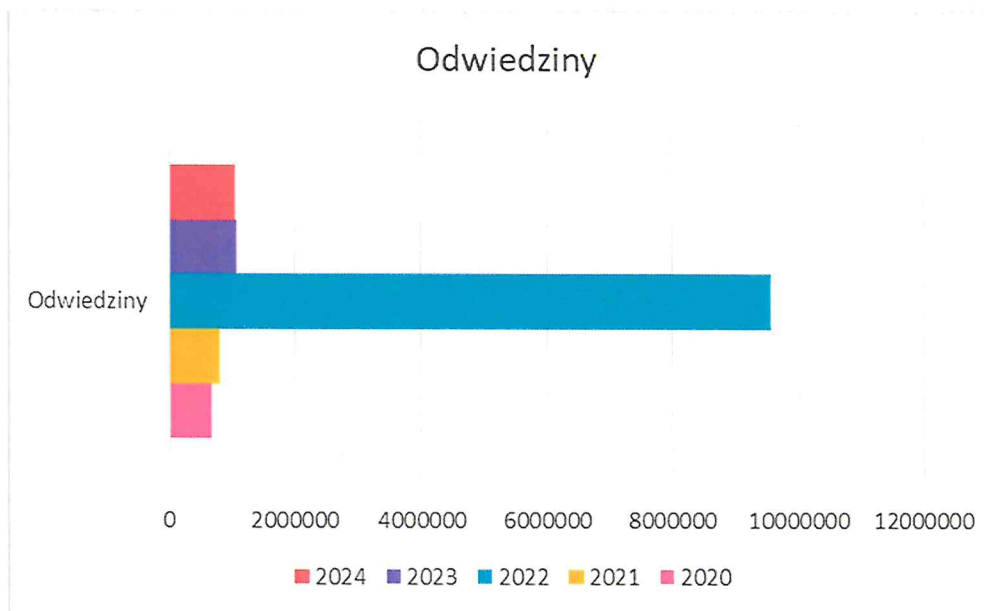
10 lat Biblioteki Miejskiej w Łodzi

1 stycznia 2028 roku będziemy obchodzić 10 rocznicę powołania Biblioteki Miejskiej w Łodzi. Dekada realizacji planów i zamierzeń oraz wielki sukces wszystkich Pracowników. Pomysły, dokonania, propozycje usług dla czytelników, restrukturyzacja filii, wdrożenie nowych rozwiązań organizacyjnych, współpracy między działami i z partnerami zewnętrznymi to ogrom pracy na rzecz łodzian i efekt synergii prawie 300 osobowego Zespołu. Będzie okazja do podsumowań, przyjmowania gratulacji, wspólnego świętowania i do snucia planów na kolejne lata.

Infrastruktura biblioteczna

Biblioteka Miejska w Łodzi to sieć 58 filii posadowionych w tkance miejskiej po reorganizacji zgodnie ze strukturą która obowiązywała przed połączeniem w 2017 roku: Miejskiej Biblioteki Publicznej Łódź- Bałuty im. Stanisława Czernika, Miejskiej Biblioteki Publicznej Łódź- Górna im. Władysława Stanisława Reymonta, Miejskiej Biblioteki Publicznej Łódź- Polesie, Miejskiej Biblioteki Publicznej Łódź- Śródmieście im. Andrzeja Struga oraz Miejskiej Biblioteki Publicznej Łódź- Widzew im. Lucjana Rudnickiego. Obecny jej kształt to efekt głębokiej przemiany zarówno lokalowej jak środowiskowej czy mentalnej. Rezultatem tych zmian są wyremontowane filie z nazwami własnymi, które ściśle wiążą się ze środowiskiem lokalnym i księgozbiór przystosowany do oczekiwań czytelniczych. Remonty objęły wg danych na koniec 2024 roku: Bibliotekę Secesja, Teotekę przy ul. Rojnej 39, Bibliotekę Rozgrywka przy ul. Powstańców Wielkopolskich 3, Bibliotekę Słówka przy ul. Boya- Żeleńskiego 15, Filie nr 17 przy ul. Mackiewicza 35, Bibliotekę Tatarak przy ul. Turowskiej 9a, Bibliotekę Miejscówka przy ul. Tomaszewicza 2, Bibliotekę Kostka przy ul. Kostki Napierskiego 4, Bibliotekę Memo (nasz produkt flagowy) przy ul. Moniuszki 5, Bibliotekę Gdańską przy ul. Gdańskiej 8, Bibliotekę Ferment przy ul. Wróblewskiego 67, Bibliotekę Nad Wyras przy ul. Sienkiewicza 67, Bibliotekę Dygresja przy ul. Rewolucji 1905 roku 84, Bibliotekę Wolność

przy Placu Wolności 4, Bibliotekę Odyseja przy ul. Wschodniej 42, Bibliotekę Retro przy ul. Narutowicza 91 a, Bibliotekę 4 Kultur przy ul. Brzeźnej 10, Bibliotekę Otwartą przy ul. Narutowicza 8/10, Bibliotekę Bliską przy ul. Ketlinga 21, Bibliotekę Tuvim przy ul. Tuwima 46, Bibliotekę Reymonta przy ul. Zaolziańskiej 49, Bibliotekę Przysań przy ul. Przybyszewskiego 46/48, Bibliotekę Inspiracja przy ul. Natalii 4, Bibliotekę Traf przy ul. Cieszkowskiego 11a, Bibliotekę Rudzką przy ul. Ujście 4. W sumie od połączenie w 2018 roku wyremontowano i wzmocniono potencjał placówek w 25 lokalizacjach. Wszystkie nasze filie budują wspólnie tożsamość Biblioteki Miejskiej w Łodzi. Zmiana wizerunku bibliotek miała ogromny wpływ na komfort korzystania z przestrzeni bibliotecznych, znacznie poprawiła wyniki odwiedzalności oraz statystyki wypożyczeń.

Kolejne czekają na rewitalizację, nazwę własną i przede wszystkim na przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych zgodnie z Łódzkim Standardem Dostępności. Zabiegamy o montaż windy w kompleksach usługowych m.in. w przypadku F.2 przy ul. Łagiewnickiej 118, bądź czynimy starania

przeniesienia filii do lokali na parterze. Dotyczy to F. 6 przy ul. Marynarskiej, F. 21 przy ul. Długosza 7/9, F. 53 przy ul. Jurczyńskiego 30a, F. 61 przy ul. Tatrzańskiej 63, F. 74, przy ul. Dąbrowskiego 91. Część lokali jest w zasobach ZLM (F.6, F.21, F. 74), pozostałe (F.53, F. 61) to własność spółdzielni mieszkaniowych. Inwestowanie w rewitalizację placówek jest ogromnym wyzwaniem, biblioteka musi mieć na względzie różne aspekty korzyści, które chce osiągnąć łącznie z kontekstem społecznych kosztów finansowania w nie swoje mienie. Dlatego szczególnie ważne jest szukanie partnerów do wspólnego przedsięwzięcia w postaci remontu czy doposażenia placówki.

Plany remontowe filii na najbliższe lata:

- **2025:** F. 2, przy ul. Łagiewnickiej 118, F.3, przy ul. Osiedlowej 9, F.42, ul. Lumumby 12, siedziba BMŁ, Plac Wolności 4,
- **2026:** F.8, ul. Radlińskiej 2, F.58, ul. Zakładowa 50, F.70, ul. Łączna 29/31, siedziba BMŁ, Plac Wolności 4
- **2027:** F. 6, ul. Marynarska 9, F. 47, ul. Brzeźna 10, F. 57, ul. Bartoka 27
- **2028:** F.18, ul. Wodnika 7, F.25, ul. Wileńska 59/63, F.28, ul. Zielona 77

Plany remontowe obejmują filie o ustabilizowanej bazie lokalowej, dostępne dla osób niepełnosprawnych i dobrych wynikach czytelniczych. Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że zmiana aranżacji przestrzeni bibliotecznej wzmacnia potencjał do świadczenia nowych usług i jest pozytywnie postrzegana przez obecnych i przyszłych, jeszcze niezdiagnozowanych użytkowników. Staramy się aby stały się one nowoczesne, dobrze wyposażone, ze świetnym księgozbiorem, dostępne dla wszystkich i przede wszystkim przyjazne. Po rewitalizacji filie otrzymają nazwę własną, wybraną w specjalny sposób tak aby nawiązywały do lokalnej tożsamości, historii, tradycji miejsca i przyzwyczajień czytelników. I nie zapominamy w tym całym ferworze zmian o utrzymaniu dobrych partnerskich relacji ze Spółdzielniami Mieszkaniowymi czy Radami Osiedla, które nierzadko partycypują finansowo w naszych przedsięwzięciach remontowych. Wspólnie budujemy kulturalne środowisko lokalne, nie unikając odpowiedzialności za zmiany i tylko razem z mieszkańcami Łodzi.

Od 2021 roku pracujemy nad bardzo dużym projektem pod nazwą *Bibliosfera jako kulturalne i bezpieczne centrum integracji społecznej z wykorzystaniem potencjału turystycznego strefy śródmiejskiej obszarów rewitalizowanych w siedzibie głównej Biblioteki Miejskiej w Łodzi*, o dofinansowanie staramy się ze środków Infrastruktura Kultury. Rewitalizacji poddana jest siedziba Biblioteki Miejskiej w Łodzi przy Placu Wolności 4, która 21 sierpnia 2024 roku została nam oddana przez Miasto w odpłatne użytkowanie. W listopadzie 2021 roku uruchomiliśmy w tej lokalizacji Bibliotekę Wolność z własnym programem autorskich działań, za 2 lata, w 2027 roku zaprosimy do wnętrza zaprojektowanych wg najnowszych tendencji obowiązujących w europejskim standardzie dla obiektów kulturalnych użyteczności publicznej. Miejsce jest nobilitujące, a więc i my musimy sprostać tym wymaganiom z największą starannością. Celem wspomnianego wyżej projektu jest wspieranie zintegrowanego rozwoju kultury poprzez ochronę i promowanie dziedzictwa kulturowego oraz stworzenie wspólnej oferty Biblioteki Miejskiej w Łodzi z innymi instytucjami kultury w oparciu o wypracowany mechanizm współpracy sieciowej. Mając na uwadze integrację społeczną, wspólny rozwój, bezpieczeństwo użytkowników, zaplanowano przebudowę wnętrza w zachodnim skrzydle oraz podwórza w celu utworzenia lokalnego centrum integracji społeczno-kulturalnej i wykorzystania potencjału turystycznego strefy śródmiejskiej oraz przebicie aż do Pasażu Róży. W ramach kulturalnej współpracy sieciowej planujemy nawiązanie relacji, m.in. z Domem Literatury i innymi podmiotami sektora i turystyki. Efektem realizacji projektu będzie wspólna przestrzeń do organizacji wydarzeń kulturalnych. Grupą docelową naszych zamierzeń są mieszkańcy Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego. Potrzeba realizacji projektu wynika ze

zdiagnozowanych problemów/potrzeb/wyzwań Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego i jest zgodny ze Strategią ZIT Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego na lata 2021-2027.

Sprawy organizacyjne. Funkcjonowanie Biblioteki Miejskiej w Łodzi opiera się na dokumentach podstawowych: Statucie BMŁ, Regulaminie Organizacyjnym, Regulaminie Pracy, Regulaminie Wynagradzania, Regulaminie ZFŚS oraz tych wydawanych w postaci zarządzeń dyrektora. W najbliższym czasie chciałabym w latach 2025-2026 wprowadzić zmiany zarówno w Statucie jak i w Regulaminie Pracy. Jeśli chodzi o Statut zmiana będzie dotyczyła ujednolicenia wykazu filii, zrezygnowania z lokalizacji F. 76, przy ul. Lenartowicza 76, w § 6, ust. 2 Statutu chciałabym wprowadzić zapis o pobieraniu opłat za organizację wizyt metodycznych, organizację projekcji filmów, usług w zakresie organizacji konferencji, usług edukacyjnych. Zmiany statutowe w tym zakresie wiążą się ściśle z nową ofertą którą świadczymy na zewnątrz i gotowością beneficjentów do ponoszenia kosztów. Kolejna to zmiana adresu Biblioteki Słówka przy ul. Boya-Żeleńskiego 15 na Plac Krystyny i Stefana Krygerów.

W Regulaminie Pracy niezwłocznie, w 2025, chcę wprowadzić zapisy wynikające ze zmiany przepisów w Kodeksie Pracy: dotyczy to pracy zdalnej okazjonalnej, siły wyższej, urlopu opiekuńczego oraz Standardów ochrony małoletnich. Załącznik 5 Regulaminu z godzinami udostępniania dla filii powinien zostać usunięty ze względu na częste zmiany tych godzin szczególnie w okresie wakacyjnym. Chciałabym również zwiększyć kwotę dofinansowania do szkoleń korekcyjnych. Regulamin Pracy będzie wymagał konsultacji i zgody Związków Zawodowych.

W Regulaminie wynagradzania regulacji jeszcze w 2025 roku wymaga Załącznik nr 1 z tabelą stanowisk pracy i stawek wynagrodzenia zasadniczego, zamierzam zadbać o stabilizację i zróżnicowanie wynagrodzeń pracowników BMŁ. W dotacji podmiotowej na 2025 rok blisko 54% kwoty stanowią wydatki na wynagrodzenia osobowe.

W 2025 roku zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi Państwowej Inspekcji Pracy i nowelizacją Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 października 2023 wszystkie stanowiska pracy zostaną wyposażone w krzesła biurowe z regulowanymi podłokietnikami.

Mam również w planach aby w latach 2025-2026 wprowadzić Zarządzeniem powołanie Zespołu ds. oceny koncepcji funkcjonowania filii bibliotecznych dla kandydatów na kierownika filii Biblioteki Miejskiej w Łodzi, wprowadzić zasady w zakresie planowania i realizacji zatrudnienia w Bibliotece Miejskiej w Łodzi oraz regulacje w zakresie adaptacji nowo zatrudnionych pracowników Biblioteki Miejskiej w Łodzi. Jesteśmy bardzo dużą samorządową instytucją kultury z zaplanowanym budżetem na 2025 rok na poziomie 38 723 903 zł w ramach dotacji podmiotowej i jak wszystkie jednostki podlegamy Ustawie Prawo Zamówień Publicznych, a nasze procedury przetargowe zapewniają przejrzystość, konkurencyjność i efektywność wydatkowania środków publicznych. W 2025 roku, i w latach kolejnych ogłaszamy przetargi na:

- Świadczenie usługi zdalnego dostępu do publikacji elektronicznych dla czytelników Biblioteki Miejskiej w Łodzi
- Świadczenie usługi ochrony mienia w zakresie elektronicznego zabezpieczenia antywłamaniowego i monitorowania 8 obiektów należących do Biblioteki Miejskiej w Łodzi oraz świadczenia usługi ochrony fizycznej osób i mienia w obiekcie – budynku Mediateki MeMo Biblioteki Miejskiej w Łodzi
- Systematyczna dostawę książek
- Druk oraz dostarczenie wydań gazety- dziennika o tytule "Łódź.pl"
- Świadczenie usług polegających na dystrybucji biernej gazety- dziennika o tytule "Łódź.pl"

- Usługę kompleksowego utrzymania czystości pomieszczeń administracji oraz pomieszczeń bibliotecznych, a także terenu przed budynkami wolnostojącymi wraz z zaopatrywaniem w podstawowe środki higieny Biblioteki Miejskiej w Łodzi

Współpraca ze Związkami Zawodowymi

Harmonijna współpraca pracodawcy ze związkami zawodowymi, otwarty dialog to podstawa relacji w miejscu pracy. Współpracy zaś przyświeca idea dbałości o wszystkich członków Zespołu pracowniczego. Fundamentalne dla Biblioteki dokumenty regulujące jej funkcjonowanie są konsultowane z przedstawicielami związków zawodowych i w przypadkach gdy jest to konieczne akceptowane przez nie. Zakres tej wzajemnej zależności jest na tyle otwarty, że możemy rozmawiać o warunkach pracy, sprawach pracowniczych, negocjować wynagrodzenia i omawiać zadania do realizacji w danym roku. Ze strony pracodawcy związki zawodowe zawsze mogą liczyć na pełną informację na temat finansów instytucji, sytuacji kadrowej czy odpisów na fundusz socjalny.

Co pomoże nam osiągnąć założone cele ?

- Przygotowanie przez Zespół pracowników Strategii, misji i wizji Biblioteki Miejskiej w Łodzi, systematyczna ewaluacja zadań i celów
- Branding : zbudowanie z Zespołem spójnej tożsamości marki BMŁ
- Mentoring w kierowaniu Zespołem oparty na wzajemnym zaufaniu
- Dbanie o dobrą atmosferę w pracy
- Wdrożenie nowego systemu obsługi zbiorów i czytelników ALMA w 2025 roku
- Remont siedziby przy Placu Wolności w latach 2025-2026
- Budowanie partnerstwa z podmiotami zewnętrznymi
- Starania o środki na realizację projektów
- Szkolenia dla pracowników
- Wdrożenie i rozwijanie współczesnych technologii w codziennej pracy w Bibliotece (AI, fb, Instagram, Tik Tok, TeamSpeak, ZOOM)